

ZEEUWEN

ZELF AAN ZET

REGIO DEAL ZEEUWS-VLAANDEREN

VOORTGANGSRAPPORTAGE

VOORTGANG T/M MAART 2022

**ECONOMIC
BOARD ZEELAND**
SAMEN ZEELAND IN STROOMVERSNELLING HOUDEN

ZEEUWEN

ZELF AAN ZET

REGIO DEAL ZEEUWS-VLAANDEREN

VOORTGANGSRAPPORTAGE

VOORTGANG T/M MAART 2022

**ECONOMIC
BOARD ZEELAND**
SAMEN ZEELAND IN STROOMVERSNELLING HOUDEN

Inhoud

Voorwoord	5
Inleiding	6
Programma 'Zeeuwen zelf aan zet'	7
Voortgang per lijn	15
▶ Lijn 1: Identiteit en participatie	15
▶ Lijn 2: Toekomstbestendig veranderen leefomgeving	17
▶ Lijn 3: Voorzieningen innovatief dichtbij	20
▶ Lijn 4: Arbeidsmarkt en scholing sterk verbonden	22
Financiën	27
De Regio Deal in het vervolg	30

Zeeuwse
BARDAPPEL
van
boer Geluk

Zeeuwse
Peertappelen
(buis)

€2,75

Zeeuwse
BARDAPPELEN
van boer Geluk

Zeeuwse
keuninge aardappelen
(buis)

€2,49

Zeeuwse
keuninge aardappelen
(buis)

€2,49

Zeeuwse
BARDAPPEL

€1,69

Zeeuwse
BARDAPPEL

€1,69

Zeeuwse
BARDAPPEL

€2,49

Zeeuwse
BARDAPPEL

€2,40

Zeeuwse
keuninge aardappelen
(buis)

€2,49

Zeeuwse
BARDAPPEL

€2,49

Voorwoord

De laatste tijd lezen we veel over brede welvaart. In veel publicaties wordt aan dit begrip aandacht besteed. In de Regio Deal Zeeuws-Vlaanderen is het een centraal thema. Maar wat onder brede welvaart wordt verstaan verschilt nog wel eens. Brede welvaart gaat wat mij betreft vooral over het wel en wee van onze inwoners. De opgaven voor de regio de komende jaren zijn veelzijdig en complex. Hoe zorgen we ervoor dat er goede balans is tussen wonen en werken? Dat iedereen kan en ook de mogelijkheid heeft om te participeren en mee te denken over hetgeen speelt in zijn/haar omgeving. Alleen samen komen we verder in onze complexe samenleving.

De Regio Deal geeft een unieke kans om als samenwerkende partijen te verkennen wat er mogelijk is om de brede welvaart voor de regio te verbeteren. Wat werkt wel en wat juist niet. Wat mij betreft is de Regio Deal geen programma dat een einde kent. Het is de start van het werken aan de brede welvaart van onze inwoners, samen met onze inwoners.

Samenwerking is één van de pilaren onder de Regio Deal. Samenwerking kan op veel vlakken. Tussen de projecten, maar ook tussen overheden, in de interne organisaties en triple helix. We bemerken dat hier op verschillende vlakken nog wel een slag is te maken. Organisaties intern, we zien dat de uitvoeringskracht met name binnen overheidsorganisaties kwetsbaar is. Maar dat ook de samenwerking tussen verschillende overheidsinstanties en in triple helix organisaties kan verbeteren. Zeker wanneer we het triple helix weten te organiseren kan de Zeeuwse slagkracht veel aan kracht winnen. Via deze weg willen we daar dan ook een oproep voor doen.

We zijn nu ruim anderhalf jaar onderweg met de Regio Deal Zeeuws-Vlaanderen. Hoe de projecten er voor staan leest u in de voor u liggende voortgangsrapportage. Het zal niemand verbazen dat ook binnen dit programma duidelijk wordt dat de afgelopen twee jaar met corona maatregelen zijn weerslag heeft op een aantal projecten. Dit neemt niet weg dat we inmiddels ook een aantal zeer mooie ontwikkelingen zien ten aanzien van participatietrajecten. Goed is ook om te zien dat de projecten elkaar makkelijker weten te vinden en er samenwerkingen tot stand komen die wellicht zonder de Deal minder voor de hand lagen. Waar zaken goed gaan, gaan er ook zaken minder goed. Een tweetal projecten hebben de eindstreep niet gehaald. De voorbereidingen voor vervangende projecten zullen op korte termijn worden afgerond.

Erik van Merrienboer,
Burgemeester gemeente Terneuzen

Marinus Schroevers
Voorzitter Economic Board Zeeland

Inleiding

Het programma van de Regio Deal Zeeuws-Vlaanderen ‘Zeeuwen zelf aan zet’ draait inmiddels twee jaar. Het hoofddoel is het verbeteren van de sociale structuur en cohesie van Zeeuws-Vlaanderen. De projecten stellen de inwoners in staat om de omgeving en zaken op te pakken waarin zij verbetermogelijkheden zien.

In deze rapportage wordt verslag uitgebracht van de voortgang van het programma ‘Zeeuwen zelf aan zet’ en de besteding van de € 7,5 miljoen uit de Regio Deal Zeeuws-Vlaanderen van 1 september 2021 tot april 2022. De Deal heeft een looptijd van 2020 tot en met 2023. In deze periode werken partners uit de regio gezamenlijk met het Rijk hard en intensief samen om het doel van het programma te bereiken.

In totaal omvat het programma 17 projecten, met een focus op Zeeuws-Vlaanderen. Alle projecten zijn voorzien van een subsidiebeschikking en ontvingen subsidie. De afgelopen periode is van twee projecten gebleken dat ze niet aan de gestelde voorwaarden konden voldoen. Voor beide projecten wordt gekeken naar alternatieve projecten.

Hoewel we kunnen concluderen dat het merendeel van de projecten voortvarend in uitvoering is. Zien we op een aantal onderdelen dat de afgelopen periode toch zijn weerslag heeft. De tijdsdruk kan de kwaliteit van een aantal sleutelprojecten onder druk zetten. De complexiteit van de opgaven is zodanig dat meer tijd tot een betere afronding van de projecten zal zorgen. Met het oog daarop is het wenselijk om nu reeds het gesprek aan te gaan met het Rijk.

Deze rapportage geeft inzicht in de voortgang op de subdoelen van de Regio Deal, de voortgang per pijler uit de Regio Deal, de communicatie en de financiële voortgang. Ten slotte wordt vooruitgeblikt op de programmaplanning in het komende half jaar.

Voor vragen en/of opmerkingen kunt u terecht bij [REDACTED] via [REDACTED]

Programma 'Zeeuwen zelf aan zet'

Samen aan de slag voor een beter en sterker Zeeland

Het doel van het programma 'Zeeuwen zelf aan zet' is het versterken van de sociale structuur en cohesie van het gebied door inwoners, bedrijven en organisaties zelf aan de slag te laten gaan. De bijbehorende ambitie is een leefbaar, zelfredzaam en toekomstbestendig Zeeuws-Vlaanderen, waar de inwoners trots op zijn. De brede welvaart – het welbevinden – is toegenomen en inwoners worden én voelen zich actief betrokken bij ontwikkelingen in de regio en zijn in staat uitdagingen op te pakken.

Participatie als centraal thema

Participatie is daarmee het centrale thema binnen de Regio Deal Zeeuws-Vlaanderen. Zeeuws-Vlaanderen wil door het toepassen van participatie leren van participatie. Door actief participatie te stimuleren en te activeren, wordt verwacht dat de Zeeuws-Vlamingen uiteindelijk zelf actiever worden bij het oppakken van de transities en problemen waarvoor de inwoners staan.

Vertraging door COVID-19

Participatie kost tijd en vereist persoonlijk contact. Het afgelopen jaar wordt gekenmerkt door de COVID-19 maatregelen. Een tijd waarin het organiseren van ontmoetingen niet verstandig was. Dit betekent niet dat er gestopt is met de uitvoering van de Regio Deal. Wel is er vertraging in de uitvoering, doordat participatie langzamer op gang kwam. Een voorbeeld is het project Grenspark Groot Saeftinghe – versterk de Scheldekust. Binnen dit project worden met bewoners dorpsplannen opgesteld, over hoe de omgeving rond de Scheldekust wordt vormgegeven. Waar bij digitale sessies veel weerstand ontstond en niet direct leidde tot resultaat, kwam men in een fysieke sessie wel tot resultaat. De plannen moesten hierdoor worden herzien.

Kennisdeling over participatie

Binnen het programma zijn alle projecten en lijnen op hun eigen wijze bezig met participatie. Hierbij wordt geconstateerd dat met name de projecten binnen lijn 2 'Toekomstbestendig veranderen leefomgeving' grote stappen zetten bij het opdoen van ervaring moet participatie. Dit leidt inmiddels tot breed gedragen dorpsplannen, inwonersinitiatieven voor het verkorten van de productieketen en ideeën over het opzetten van sociale ondernemingen (waarin overheden en inwoners gezamenlijk 'eigenaar' zijn). Binnen deze lijn is daarom sterk ingezet op kennisdeling.

In de loop van het jaar is geconcludeerd dat de projecten uit lijn drie 'Voorzieningen innovatief dichterbij' een nauwe relatie hebben met de projecten uit lijn twee. Daarom zijn diverse sessies georganiseerd met vertegenwoordigers uit de projecten uit lijn twee en drie. In een sessie in het dorps huis van Aagtekerke (onderdeel Lokale Deal Veere), is daarom met de projectleiders, betrokkenen en bestuurders stilgestaan bij de ervaringen die zijn opgedaan binnen met het project in Aagtekerke waarbij het draait om het exploiteren van een dorps huis door vrijwilligers. Vertegenwoordigers van dit project deelden de dilemma's waar zij tegen aan lopen: zoals de verhouding tussen commerciële en non-profit activiteiten en de tijdsbesteding, de mogelijkheden om zichzelf van levensonderhoud te voorzien.

Binnen de Regio Deal wordt het belang van kennisdeling onderkent. In de komende periode wordt daarom geïnvesteerd in deze kennisdeling. Inmiddels zijn diverse sessies gepland om deze kennisdeling actief te houden. Inmiddels is een bijeenkomst gepland waarbij een projectleider uit lijn twee zijn ervaringen heeft deeld rondom ondernemerschap en participatie.

Het delen van de kennis over participatie vindt nu nog met name plaats binnen de projecten van de Regio Deal. De komende periode wordt ingezet op het project participatieplatform. Dit project loopt er op dit moment tegen aan dat men opzoek is naar de eisen waaraan een dergelijk platform moet voldoen. Daarnaast wordt geconstateerd dat vrijwel alle gemeenten in Zeeland bezig zijn met de opzet van een platform voor inwonersparticipatie. De vraag van de diverse gemeenten verschilt daarin. Waar de gemeenten vaak opzoek zijn naar een platform waarbij inwoners kunnen reageren op gemeentelijke beleidsplannen, wordt vanuit de Regio Deal gezocht naar een platform dat inwoners activeert en stimuleert om zelf verantwoordelijkheid te nemen door het opzetten van projecten. Daarom wordt samen met ZB Bibliotheek van Zeeland en gemeente Vlissingen verkend wat de mogelijkheden zijn.

Wat is er al gedaan?

Binnen de Regio Deal zijn de afgelopen periode de volgende zaken op het gebied van participatie bereikt:

- ▶ grensoverschrijdende werkgroep landbouw is ingesteld
- ▶ 12 actieve boeren voor deelgebied Emmapolder die aan de slag zijn met het NIZB
- ▶ 12 ondernemers aan de slag met het streekmerk van het grenspark Groot Seaftinghe als kans voor de branding van de grensregio en de naamsbekendheid van de producten en verdienmodellen van de ondernemers.
- ▶ 27 cliënten werden betrokken bij de doorontwikkeling van de pilot Samen Recht Vinden.
- ▶ 120 behandelde (“recht”) zaken op 20 verschillende locaties in Zeeland
- ▶ kennismakingsdag vanuit beide kanten van de grens, waaruit twee pilots zijn ontstaan.
- ▶ 20 kwetsbare werkzoekende begeleid in het werkfit worden.
- ▶ 118 werkzoekenden begeleid met het binden van een baan.
- ▶ op 6 locaties in de Binnenstad van Terneuzen is samen met de bewoners verharding verwijderd en groen toegevoegd, zo wordt gezorgd voor vergroening van de binnenstad.

Ten opzichte van de laatste rapportage is er voldoende aandacht geweest voor participatie. Steeds meer inwoners van Zeeland worden betrokken: enerzijds door voorzieningen dichterbij te brengen of door mensen weer kunnen participeren op de arbeidsmarkt anderzijds doordat de inwoners worden betrokken bij de inrichting van hun leefomgeving. Ook de komende periode wordt naar verwachting weer flink ingezet op participatie. In het volgende hoofdstuk wordt ingegaan op de voortgang van de verschillende uitvoeringslijnen in het programma ‘Zeeuwen zelf aan zet’.

Monitoring: Sustainable Development Goals en Brede Welvaart

Met de Regio Deal Zeeuws-Vlaanderen willen Rijk, Economic Board Zeeland, Provincie Zeeland en gemeenten Hulst, Terneuzen en Sluis impact maken op de Sustainable Development Goals en de Brede Welvaart in de regio. Monitoring van de stand van zaken van deze begrippen is daarom onderdeel van de voortgangsrapportage. Waar bij het lezen van deze monitoring rekening mee gehouden moet worden is dat veel projecten net aan de slag zijn. De verwachting is dat de uiteindelijke impact op SDG's en de Brede Welvaart pas merkbaar is ver na afloop van de Regio Deal Zeeuws-Vlaanderen in 2023.

Monitoring Sustainable Development Goals

Gedurende de uitvoeringstermijn van de Regio Deal wordt twee keer een monitor uitgevoerd op de impact op de SDG's. Dit gebeurt aan de hand van de Social Handprint van MAEX. Door alle lopende projecten is een vragenlijst ingevuld om te bepalen op welke SDG's men scoort en welke inzet het project daarop heeft uitgevoerd. Er wordt met name gekeken naar de resultaten uit 2021. Maar er is ook een prognose gemaakt voor 2022 en 2023. Na afloop van de Regio Deal kan aan de hand van het opnieuw invullen van de lijsten worden bepaald of de verwachtingen voor 2023 zijn gerealiseerd. Daarnaast kan dan ook een uitspraak gedaan over de verwachten impact in 2025 voor alle projecten.

Impact op 15 van de 17 SDG's

Uit de Social Handprint blijkt dat de Regio Deal in 2021 impact had op 15 van de 17 SDG's. De Regio Deal heeft impact op de doelen:

Sustainable Development Goals

- SDG1** Geen armoede
- SDG2** Geen honger
- SDG3** Goede gezondheid en welzijn
- SDG4** Kwaliteitsonderwijs
- SDG5** Gendergelijkheid
- SDG6** Schoon water en sanitair
- SDG7** Betaalbare en duurzame energie
- SDG8** Waardig werk en economische groei
- SDG9** Industrie, innovatie en infrastructuur
- SDG10** Ongelijkheid verminderen
- SDG11** Duurzame steden en gemeenschappen
- SDG12** Verantwoorde consumptie en productie
- SDG13** Klimaatactie
- SDG14** Leven in het water
- SDG15** Leven op het land
- SDG16** Vrede, justitie en sterke publieke diensten
- SDG17** Partnerschappen om doelstellingen te bereiken

Met name de SDG's 'gezondheid en welzijn', 'kwaliteitsonderwijs', 'waardig werk en economische groei', 'duurzame steden en gemeenschappen', 'klimaatactie' en 'leven op het land' komen sterk naar voren in de Social Handprint. Met een Deal die gericht is op het toekomstbestendig veranderen van de leefomgeving, het versterken van de voorzieningen in landelijk gebied en onderwijs en werk is het duidelijk te verklaren waarom deze SDG's sterk aanwezig zijn binnen het profiel van het programma 'Zeeuwen zelf aan zet'.

SYMBIOSIS

Wat opvalt is de sterke inzet op de SDG 'klimaatactie'. Deze SDG komt met name naar voren in de projecten binnen de gemeente Hulst. Deze projecten kenmerken zich door dat streekhouders zelf de verantwoordelijkheid nemen over de leefomgeving van hun gebied. Daarbij worden klimaatverandering en klimaatadaptatie meegenomen en worden groene ruimtes gecreëerd.

Indicatie impact

Met de Regio Deal wordt daarmee impact gemaakt op een breed pallet aan SDG's. In 2021 was de geschatte impact waarde € 4.700.000. De geschatte impactwaarde in 2022 is circa € 5.190.000. Een aandachtspunt is dat deze waarde een indicatie is. De waarde is een indicatie van het totale bedrag dat belanghebbenden tezamen besparen of in de reguliere economie bereid zouden zijn te betalen voor dergelijke diensten en effecten. De waarde is tevens bepaald aan de hand van externe maatschappelijke kosten- en batenanalyses, wetenschappelijk onderzoek en maatschappelijke prijslijsten. Het betreft dus een berekening van gemiddelde waarden, waarbij context afhankelijke factoren niet meegerekend worden. De waarde geeft daarmee een goede indicatie van de orde van grootte van de impact die gemaakt wordt.

Aangezien er geen vergelijkbare berekeningen zijn voor de impact op de SDG's bij Regio Deals, kan geen inschatting worden gemaakt of de impact vergelijkbaar is met andere Regio Deals. De investeringen die tot nu toe zijn gedaan met de Regio Deal Zeeuws-Vlaanderen bedragen € 5,5 miljoen. De investering en de impactwaarde liggen daarmee ver van elkaar. Oorzaak kan zijn dat er juist nu wordt geïnvesteerd, en dat de effecten later zichtbaar zijn, oftewel de kosten gaan voor de baten. Het afgelopen jaar hebben de projecten juist in het teken gestaan van de opstart, dit heeft mogelijk ook zijn weerslag in de resultaten van de impact.

Monitoring Brede Welvaart

De basis voor het programma 'Zeeuwen zelf aan zet' betrof de brede welvaart profielen 2019 van de gemeenten in Zeeuws-Vlaanderen. Jaarlijks worden deze profielen opnieuw bekeken om te zien of resultaat wordt geboekt en daarmee de brede welvaart in de regio toeneemt. Hierbij focussen we met name op de onderdelen die centraal staan binnen de Regio Deal: samenleving, toegankelijkheid van voorzieningen, het subjectief welzijn en de economie.

Regionale monitor

De brede welvaart profielen zijn door het CBS inmiddels door ontwikkeld tot de regionale monitor brede welvaart. Zij hebben de profielen doorontwikkeld tot het wiel van de brede welvaart trends. Dit geeft een overzicht van de ontwikkeling van de brede welvaart in alle thema's die het onderwerp brede welvaart raken. De binnenste ring van het wiel toont de trendmatige ontwikkeling in de jaren 2013-2020. De buitenste ring geeft de meest recente verandering van jaar op jaar weer. Brede welvaart kent drie dimensies volgens het CBS: hier & nu, later en elders. Van de eerste twee is er een wiel van de brede welvaart. De laatste is nog in ontwikkeling. Voor deze rapportage wordt met name focus op de dimensie hier & nu.

Het wiel van de brede welvaart is weergegeven op de pagina hiernaast voor de regio (bij CBS spreekt men van COROP) Zeeuwsch-Vlaanderen. Via de website van CBS zijn de afzonderlijke wielen te benaderen.

Wat in bovenstaande Brede welvaart wiel opvalt is dat de thema's milieu, materiele welvaart en arbeidsmarkt en vrijetijd zich positief hebben ontwikkeld de afgelopen periode. Het onderdeel wonen valt negatief op: op de thema's afstand tot café ed., afstand tot basisscholen en tevreden met woning is een negatieve trend merkbaar. Op het onderdeel samenleving zijn beperkt significante wijzigingen zichtbaar. De Regio Deal Zeeuws-Vlaanderen beoogd met name op deze onderdelen impact te maken.

Op dit moment bevinden de projecten uit de Regio Deal zich in de uitvoeringsfase. De inwoners van de regio zullen daarmee nog niet de effecten merken van deze projecten op hun leefomgeving. Zoals aangekondigd in het monitoringsplan moet eveneens de kanttekening worden gemaakt dat de impact die de Regio Deal beoogd te maken minder zichtbaar is in het wiel van de brede welvaart. Andere factoren hebben mogelijk een grotere invloed op de cijfers.

Rapport Leven in Zeeland

Vanuit HZ Kenniscentrum Zeeuwse Samenleving is ook onderzoek gedaan naar de brede welvaart in Zeeland. Zij komen in haar rapport leven in Zeeland met onder andere de volgende aandachtspunten:

- Er is een mismatch op de arbeidsmarkt. Enerzijds kampt de provincie met een groeiende krapte op de arbeidsmarkt, anderzijds werken relatief veel inwoners op dit moment buiten Zeeland en zien niet alle Zeeuwen carrièreperspectief in eigen regio;
- De woontevredenheid in gemeente Sluis gaat achteruit;
- De reisafstand tot dagelijkse voorzieningen is groter dan in veel ander provincies, maar wordt als goed ervaren. Er is een groep Zeeuwen voor wie bereikbaarheid minder vanzelfsprekend is. Dit zijn inwoners met een lager inkomen, een slechtere gezondheid, een hogere leeftijd en jongvolwassenen. Ook in plattelandsgebieden wordt de toegang tot winkels voor dagelijkse levensbehoefte en de huisarts als minder goed ervaren;
- In stedelijk gebied is de verbondenheid met de directe leefomgeving minder sterk;
- Jongvolwassenen en ouders zijn kwetsbaar voor eenzaamheid. Toegang tot hulp speelt ook een rol bij deze kwetsbaarheid: in Zeeuws-Vlaanderen ervaren inwoners een slechtere toegang tot de huisarts en tot juridische hulpverlening.

Geconcludeerd kan worden dat de Regio Deal met haar projecten beoogd om bij te dragen aan het verbeteren van deze aandachtspunten uit het rapport.

REGIO DEAL ZEEUWS-VLAANDEREN

SAMEN AAN DE SLAG VOOR EEN BETER EN STERKER ZEELAND

Een Zeeuws-Vlaanderen waar de inwoners trots op zijn! De brede welvaart & het welbevinden is toegenomen en inwoners worden én voelen zich actief betrokken bij ontwikkelingen in de regio en zijn in staat uitdagingen op te pakken.

Dat is het doel van de projecten uit de Regio Deal 'Zeeuws zelf aan zet', die tot stand zijn gekomen én uitgevoerd (gaan) worden door inwoners, bedrijven en organisaties.

Voortgang per lijn

Binnen dit onderdeel van de voortgangsrapportage wordt de voortgang per lijn beschreven. De vier lijnen binnen de Deal zijn: 'Identiteit en participatie', 'Toekomstbestendig veranderen leefomgeving', 'Voorzieningen innovatief dichterbij' en 'Arbeidsmarkt en scholing sterk verbonden'.

Lijn 1: Identiteit en participatie

- ▶ Participatieplatform
- ▶ Iedereen telt

Wat is het doel?

Het doel van deze lijn is de inwoners van Zeeuws-Vlaanderen een positieve identiteit te laten ervaren, de afstand tussen inwoners en overheid te verkleinen en een hogere participatiegraad te bewerkstelligen. De lijn richt zich op tools die daarvoor kunnen zorgen. Voor het opzetten van deze tools is inzicht nodig op welke wijze participatie in de regio vorm kan krijgen. Vanuit het programmabureau wordt vooral gestuurd op kennisdeling binnen de projecten en vervolgens ook naar buiten. Verder werken we aan bewustwording van de mogelijkheden voor participatie in verschillende stadia van projecten. Dit gebeurt onder meer met een participatieplatform. Dit platform moet in beeld brengen hoe en of de inwoners en bedrijven binnen het gebied meer dan voorheen zelf initiatieven in de regio in handen nemen. Dit om de brede welvaart in de regio op niveau te houden of te vergroten. Uiteindelijk ontstaat er een sterker 'wij-gevoel' doordat inwoners en bedrijfsleven mee denken, initiatief nemen, doen en zelf regie nemen bij belangrijke aanpassingen binnen de leefomgeving van de Zeeuws-Vlamingen.

Binnen de lijn Identiteit en participatie wordt gewerkt aan het project 'Iedereen telt' met daar binnen een eindgebruikersaanpak voor mbo studenten en de doorontwikkeling van platform MAEX Zeeland. Verder omvat de lijn de ontwikkeling van een participatieplatform.

In het monitoringsplan is aangegeven dat lijn 1 de paraplulijn is voor alle projecten binnen de Regio Deal Zeeuws-Vlaanderen 'Zeeuwen zelf aan zet'. De monitoring focust zich daarom om de resultaten die worden bereikt in het kader van participatie.

- Het aantal initiatieven van burgers en bedrijven dat wordt ontwikkeld.
- Het aantal overheidsprojecten waarbij burgers en bedrijven direct betrokken worden bij de vormgeving.
- Het aantal mensen dat participeert door middel van deze projecten.
- Het aantal manieren van aanpakken om participatie te bevorderen
- Doelgroep/probleem/transitie die wordt aangepakt

De lijnprojectleider binnen deze lijn heeft de voortrekkersrol binnen de Regio Deal om binnen alle projecten participatie een plaats te geven. Daarnaast beidt de projectleider de tools aan om deze participatie een rol te geven.

Wat is er gedaan?

De kern van deze lijn is de opzet van verschillende platforms om participatie zichtbaarder te maken en het verkennen van een manier waarop participatie vorm kan krijgen. Ondanks de roerige periode met de nodige maatregelen die er niet toe hebben bijgedragen dat ontmoetingen eenvoudig tot stand kwamen zijn er wel een aantal stappen gezet. Met name op het terrein van verkenningen is er ingezet op het verkennen van de verschillende wensen bij de deelnemende projecten in de Regio Deal en is er gekeken naar samenhang zit. Projecten zijn met elkaar in contact gebracht om van de ideeën/ervaringen elders te kunnen leren. Zo beoordeelt de gemeente Terneuzen momenteel drie verschillende platformen om te kijken of die aan de wensen kunnen voldoen. Hierover is contact met andere projecten.

Iedereen telt

Iedereen telt gaat om de doorontwikkeling van het participatieplatform MAEX Zeeland en het verkennen van de eindgebruikersaanpak voor jongeren/studenten. Binnen dit laatste onderdeel zijn er drie sub-projecten: Hoogtij, het mobiele klaslokaal en het aantrekkelijker maken van het busstation Terneuzen.

Eindgebruikers aanpak

In de afgelopen periode is duidelijk geworden dat de maatregelen die al zijn getroffen op het busstation aanleiding zijn voor verdere samenwerking met de gemeente Terneuzen met name voor wat betreft de Halteheld. Met een communicatiebureau zal worden gekeken naar de mogelijkheden voor blijvende interactie met studenten. Verder is het concept van de schoolcontainer door de versnelde digitalisering tijdens de COVID-pandemie mogelijk achterhaald. Of dit project nog steeds kansrijk is voor ontwikkeling, wordt verder verkend.

Doorontwikkeling MAEX Zeeland platform

De bedoeling van dit project was om het MAEX platform door te ontwikkelen voor gebruik in de hele regio. Frequent zijn er vragen gesteld of het huidige in gebruik zijnde MAEX-platform wel aansluit bij de wensen van de regio. Door de partners is daarop negatief geoordeeld. Daarom is besloten per 1-1-2023 het huidige platform op te zeggen en te bekijken of op basis van de behoeften van verschillende partijen een nieuw participatieplatform kan worden ontwikkeld. Dit onderdeel komt hierdoor mogelijk te vervallen. Er wordt gekeken om dit onderdeel samen te voegen met het project participatieplatform.

Participatieplatform

Het doel is om een participatieplatform te ontwikkelen voor heel Zeeland. Dit is een open digitaal platform op regionaal niveau dat inwoners en organisaties aanzet om samen te werken aan opgaven in de regio. Afgelopen periode is met name gebruikt om de wensen en behoeften van verschillende partners in kaart te brengen en om de lopende projecten op het gebied van participatieplatform in kaart te brengen. Het traject om de wensen in nauwkeurig te inventariseren loopt de komende periode nog door. Daarbij worden ook de ervaringen met het MAEX-platform meegenomen.

Lijn 2: Toekomstbestendig veranderen leefomgeving

- ▶ Versterk de Scheldekust – Grenspark Groot Saeftinge
- ▶ Lokale Deals Gemeenten: Aagtekerke, Terneuzen en Kapelle
- ▶ Vernieuwing landbouw

Wat is het doel?

Doel van deze lijn is om de leefomgeving te ontwikkelen, door inwoners en bedrijven in samenwerking met de overheid aan de slag te laten gaan met duurzame herinrichting van de eigen omgeving. Onderdeel van deze lijn zijn de projecten Versterk de Scheldekust, Vernieuwing landbouw en de Lokale deals Terneuzen, Aagtekerke en Wemeldinge.

In het monitoringsplan is aangegeven dat voor deze lijn het volgende wordt gemonitord:

Wat: We maken de directe leefomgeving van onze inwoners interessanter om te wonen en ondernemen en te recreëren.

Voor wie: Inwoners van Hulst, Terneuzen, Veere en Kapelle

Wanneer: gedurende de looptijd van de Regio Deal

Waar: Grenspark Groot Saeftinghe, Binnenstad Terneuzen en Sas van Gent, Aagtekerke en Wemeldinge

Het doel van de lijnprojectleider binnen deze lijn is om te onderzoeken welke instrumenten aantoonbaar goed werken om de sociale cohesie binnen een gebied/regio te vergroten.

Wat is er gedaan?

De projecten in het kader van toekomstbestendig veranderen leefomgeving zijn hard aan de slag om de directe leefomgeving van de inwoners interessanter te maken voor wonen, ondernemen en recreëren. Het bijzondere binnen deze lijn is dat dit zoveel mogelijk gebeurt met de inwoners en ondernemers uit het gebied. Hiervoor worden diverse vormen toegepast:

- Inwoners en bedrijven mogen mee oordelen in de planvorming
- Inwoners en bedrijven mogen de leefomgeving opnieuw ontwerpen
- Inwoners worden ingezet bij het behoud en beheer van de lokale voorzieningen.

Alle projecten bevinden zich grotendeels in de fase waarbij wordt gekeken naar de wijze waarop de planvorming kan worden omgezet naar investeringen in het gebied. Vanuit de Regio Deal wordt met name de samenhang gestimuleerd. Op deze wijze kan uiteindelijk, na afloop van de Regio Deal worden bekeken welke instrumenten werken om sociale cohesie binnen een gebied te vergroten.

Binnen de projecten in deze lijn wordt breed geconstateerd dat participatie van burgers met name slaagt op het moment dat er fysiek contact kan worden gemaakt. Deze mogelijkheden waren de afgelopen periode beperkt. Dat houdt in dat hier nu extra tijd in wordt geïnvesteerd. Maar er is tijd verloren gegaan, welke waarschijnlijk niet kan worden ingehaald.

Binnen deze lijn moet daarnaast rekening worden gehouden met negatieve effecten naar aanleiding van de stijgende kosten en beperkingen in de aanlevering van materialen. De fysieke ingrepen die in dit kader moeten worden gedaan, zijn in voorbereiding. De verwachting is dat men te maken gaat krijgen met behoorlijke prijsstijgingen. Dit levert mogelijk vraagstukken op voor de begroting en/of de looptijd van de projecten.

Voortgang per project

Versterk de Scheldekust

Het project Versterk de Scheldekust betekent de realisatie van verschillende wensen vanuit de ankerplaatsen aan de Westerscheldedijk in Hulst. Bij dit project staat de samenwerking tussen de bewoners, Grenspark Groot Saefthinghe en de gemeente centraal. In de afgelopen periode heeft het participatieproces van de inwoners van Paal en Kreverhille plaatsgevonden. Hier mee wordt nu de volgende stap gezet: het realiseren van de onderdelen van het project, waardoor stap voor stap de rode lopen langs de Scheldekust wordt gerealiseerd. Daarnaast blijven alle streekholders betrokken, onder meer via het grensparkplatform. Bij de uitvoering van het participatieproces werd aangelopen tegen de beperkingen van digitale bijeenkomsten. Dit maakt dat voor Paal en Kreverhille weerstand was tegen de plannen. Daarom wordt een extra tussenstap in de vorm van een fysieke schetssessie ingelast.

Vernieuwing landbouw

Met vernieuwing landbouw wordt binnen de grenzen van het grenspark en het bestaande netwerk van streekholders gewerkt aan volhoudbare landbouw, met de volgende deelprojecten: Natuurinclusief Zeeuws Bouwplan (NIZB), Dijken en krekplan en Grensoverschrijdend Landbouw Innovatiefonds. Het NIZB is inmiddels vertaald in een projectaanpak dat wordt uitgevoerd door een aantal instellingen binnen het gebied en experts en streekholders, gericht op het versterken van de biodiversiteit op gangbare percelen. Dit gebeurt in twee pilotgebieden. Een aantal collega-boeren zijn geënthousiasmeerd en doen mee aan de experimenten. De vervolg aanpak is om het NIZB een plek te geven binnen het dijken en krekplan. Daarnaast is het project aan de slag met nieuwe verdienmodellen binnen de keten voor de landbouw. Met een groep innovatie boeren en andere lokale ondernemers wordt gezocht naar verkorting of andere invulling van de voedselketen. Ten slotte wordt er met de Port of Antwerp gewerkt aan een aanpak voor de opzet van een landbouwinnovatiefonds. Gedacht wordt aan een agri-meets-design aanpak.

Lokale Deal Aagtekerke

Met de lokale deal Aagtekerke wordt een pilot uitgevoerd waarbij een maatschappelijke voorziening duurzaam in stand wordt gehouden door middel van een burgerinitiatief. Dit vergt bereidwillige burgers, een visie op een innovatieve vorm die burgers enthousiasmeert en stimuleert deel te nemen in de instandhouding van de voorziening en de realisatie van een multifunctionele accommodatie waarin de speeltuin en de maatschappelijke voorziening onderdeel zijn.

In opvolging van het vinden van enthousiaste inwoners is afgelopen periode ingezet op het verkennen van exploitatievormen voor maatschappelijke voorzieningen. Hieruit is een concept gekomen dat in de komende periode wordt voorgelegd aan het bestuur en verder wordt geconcretiseerd. Daarnaast is gewerkt aan de koppeling van de speeltuin aan de accommodatie met dorps huis en gymzaal is de samenwerking tussen vrijwilligers die zich inzetten voor de leefbaarheid versterkt. Daarnaast is gewerkt aan een robuustere inhoud van de accommodatie.

Lokale Deal Wemeldinge

Met de lokale deal Wemeldinge wordt een route voor landschapsbeleving aangelegd langs de Oosterschelde. Er is met name geïnvesteerd in de voorbereiding voor de realisatie van getijdenbakken, bloemdijken, mural art en een toiletvoorziening.

Daarnaast worden verder gekeken naar de wensen van de inwoners, gasten en bezoekers naar aanleiding van de participatiesessies in het kader van het Masterplan Wemeldinge. Er is gekeken naar de optimalisatie van de duiktrappen, een centrale opgang met een hellingbaan en het veiliger, aantrekkelijker en groenen maken van de boulevard.

Lokale Deal Terneuzen

De lokale deal Terneuzen betreft een brede aanpak om de gezondheid in de binnenstad van Terneuzen en in Sas van Gent te bevorderen. De aanpak kenmerkt zich met de realisatie van een inwonersplatform, de inzet op diverse facetten van positieve gezondheid en een aantal fysieke ingrepen waarbij de inwoners van het gebied nauw betrokken worden. De afgelopen periode kenmerkt zich tot het verder uitwerken van de verschillende plannen binnen deze Lokale Deal. De verschillende projecten komen vanaf het tweede kwartaal in uitvoering. Er zijn al wel resultaten binnen het projecten vergroening binnenstad. In 2021 zijn inmiddels 6 locaties in de binnenstad in samenspraak met de inwoners van Terneuzen vergroend. Daarnaast is bij het co-creatie project ICOON een ontwerp gekozen: De Driemast. Dit naar aanleiding van een ontwerpwedstrijd met 76 ontwerpen.

Lijn 3: Voorzieningen innovatief dichtbij

- ▶ Recht in Zeeland
- ▶ Pilot geen label, toch hulp!
- ▶ Gezondheidsdorp Oostburg

Wat is het doel?

Het doel van deze lijn is om voorzieningen op innovatieve wijze gemakkelijk, bereikbaar en toegankelijk te houden. Dit doel bereiken we door uitvoering van de projecten Proeftuin Recht in Zeeland, Pilot geen label toch hulp en Vitaal West Zeeuws-Vlaanderen.

In het monitoringsplan is aangegeven dat voor deze lijn het volgende wordt gemonitord:

Wat: We versterken de voorzieningenstructuur op innovatieve wijze, door uitvoering van drie voorbeeld projecten.

Voor wie: Inwoners Zeeland met een specifieke vraag op gebied van sociaal juridische hulpverlening, jongeren die te maken met eenzaamheid of het behoud van voorzieningen in een gebied met een plattelandseconomie.

Wanneer: Beoogd is een structureel effect, een ontwikkeling die een of meerdere voorzieningen structureel in stand houdt.

Waar: Een voorbeeld project voor de hele regio, daarnaast twee specifiekere projecten: één in gemeente Hulst en één in gemeente Sluis.

Het doel dat de lijnprojectleider binnen deze lijn heeft is om aan het licht te brengen waar burgers en overheden tegenaan lopen binnen deze vormen van participatie.

Wat is er gedaan?

De projecten binnen deze lijn kenmerken zich in de zoektocht naar wie ze zijn, hoe ze moeten door ontwikkelen en wat het toekomstbeeld is. Dit betekent niet dat er nog niet veel gebeurd is. De stappen die doorlopen worden zijn van belang om een duidelijk beeld te krijgen over het op innovatieve oppakken van nieuwe voorzieningen. Gezien het aantal projecten en de diversiteit aan projecten is ervoor gekozen om de projecten uit deze lijn te koppelen aan de sessies binnen lijn 2. Op deze wijze ontstaat er meer kruisbestuiving tussen de verschillende projecten.

Voortgang per project

Proeftuin Recht in Zeeland

Proeftuin Recht in Zeeland draait om een pilot voor het opzetten van nieuwe wegen om mensen te helpen die in juridische problemen verstrikt (dreigen te) dragen. Het doel is het ontwikkelen van betere wegen naar oplossingen voor mensen met een conflict. Dit gebeurt door cyclussen van gericht experimenteren, leren en verbeteren. In 2021 zijn er 87 zaken aangenomen (waarvan de helft in Zeeuws-Vlaanderen). Deze zaken kennen een grote diversiteit in soort problematiek. In de aanpak van een zaak staat de oplossing van de betrokken partijen centraal. 29% van de zaken is opgelost dankzij of na bemiddeling van Samen Recht Vinden. 26% van de zaken loopt nog. 1% is doorgegaan in een klassiek juridisch traject. 14% is doorverwezen naar een andere organisatie. Van 30% is de aanvrager zelf verder gegaan.

Pilot geen label, toch hulp

Dit project beoogd de eenzaamheid van jongeren aan te pakken in de regio. Hiervoor zou gebruik worden gemaakt voor een systematiek Join us. Gedurende 2022 is gebleken dat deze systematiek niet laagdrempelig genoeg is om een aanmelding te doen voor deelname in dit preventieprogramma. Er waren te weinig aanmeldingen om het project succesvol te kunnen draaien.

Daarom hebben stichting Hulst voor elkaar en Zorgboerderij KAAT in overleg voor een andere aanpak gekozen. De verwachting is dat gebruik van de eigen Hulstener taal en een laagdrempeliger aanmeldingssysteem leiden tot meer aanmeldingen. Het doel van het project blijft de eenzaamheid aanpakken, maar men wil dit niet benadrukken in het programma. Daarbinnen wordt gewerkt aan de sociale vaardigheden en 'ik sterke'. Deze vaardigheden worden direct omgezet in de praktijk tijdens de activiteiten.

Vitaal West Zeeuws-Vlaanderen

De bedoeling van dit project is het herstructureren van een zorglocatie in Oostburg, waarbij integraal, toekomstgericht en in samenhang met de in de directe omgeving bestaande voorzieningen, zoals supermarkten en andere winkels worden samengevoegd. Afgelopen periode heeft geleid tot een Verkenning Vitaal West Zeeuws-Vlaanderen die door de gemeenteraad is vastgesteld. Geconstateerd wordt dat het grootschalig en complex project is. Waarbij het lastig is de problematiek voor niet ingewijden duidelijk te maken. Dit maakt dat het uitvoeren van het daarbij opgezette participatieplan noodzakelijk. Inmiddels worden daarin stappen gezet in samenwerking met het RIVM.

Lijn 4: Arbeidsmarkt en scholing sterk verbonden

- ▶ Kraamkamer vernieuwing basisonderwijs
- ▶ Zorghuis van de toekomst
- ▶ Master Vitaliteit
- ▶ Expat Center Zeeland
- ▶ Een arbeidsmarkt voor iedereen
- ▶ Talenten aan de slag in Zeeland

Wat is het doel?

Het doel van deze lijn is inwoners, overheden, onderwijsinstellingen en bedrijven samen te laten werken aan innovaties om de regio aantrekkelijk te houden op het gebied van onderwijs en werk. Daarbij worden grensoverschrijdende verschillen zoveel mogelijk geëgaliseerd.

In deze lijn wordt gewerkt aan de projecten: Kraamkamer vernieuwing basisonderwijs, Zorghuis van de toekomst, Masteropleiding Vitaliteit, Talenten aan de slag in Zeeland, Expat Center Zeeland, een arbeidsmarkt voor iedereen en Max Mobiel.

In het monitoringsplan is aangegeven dat voor deze lijn het volgende wordt gemonitord:

Wat: Toename van het aantal leerlingen en medewerkers in de regio door inzet op onderwijs en arbeidsmarkt.

Voor wie: Bedrijven en onderwijs voorzieningen in de regio.

Wanneer: Gedurende de looptijd van de Regio Deal en ver daarna.

Waar: Met name de regio Zeeuws-Vlaanderen, met uitwerking naar Vlaanderen en de rest van Zeeland.

Het doel van de lijnprojectleider binnen deze lijn is samenhang en samenwerking te stimuleren tussen de projecten of projectonderdelen. Daarbij te zorgen voor ontmoetingen. Ontmoetingen kunnen vaak tot inspirerende, niet voor de hand liggende, gesprekken en mogelijke samenwerking of uitwisseling van kennis leiden.

Wat is er gedaan?

Deze lijn is op het eerste gezicht gevuld met complexe - voor Zeeland overigens zeer van belang zijnde - sectorale projecten die niet met elkaar zijn te verbinden. De afgelopen periode hebben we juist daarop ingezet en zijn een aantal bijeenkomsten met de gezamenlijk projecten georganiseerd. Hier zijn een aantal interessante gesprekken en mogelijke samenwerkingen

uit naar voren gekomen. Opedane kennis en ervaring blijkt inzetbaar bij andere projecten en data in het ene project blijkt van onschatbare waarde voor het andere project. Het organiseren van ontmoetingen werpt wat dat betreft zijn vruchten. We zullen daarop blijven inzetten.

Zowel de inzet op onderwijs als op arbeidsmarkt is voor Zeeland van groot belang. Bijna dagelijks wordt er in de actualiteiten wel aandacht besteed aan onderwijs of arbeidsmarkt gerelateerde zaken. Het hebben van voldoende werkgelegenheid zorgt voor leefbaarheid. Anderzijds zorgt het aanbod van voldoende personeel ook voor werkgelegenheid. Zonder voldoende werknemers is het voor bedrijven niet aantrekkelijk om zich in de regio te vestigen. De Regio Deal richt zich daarom op onderwijs en arbeidsmarkt. Bij voorkeur op elkaar afgestemd en dus ook samen werkend. Belangrijk is dat er een toename is in het aantal werknemers in de regio en dat er meer leerlingen/studenten hun opleiding genieten in de regio.

Voortgang per project

Kraamkamer vernieuwing basisonderwijs

De bedoeling van dit project is om met een kwaliteitsimpuls voor de kinderen in de leeftijd van 2,5 tot 20 jaar een keuze voor het Zeeuws-Vlaams onderwijs aantrekkelijk maken. Hierbij wordt niet de concurrentie aangegaan, maar er wordt met Vlaanderen gekeken naar wat goed is voor het kind. Als bijvangst zou het mooi zijn om kinderen voor het Nederlandse systeem te behouden.

De uitvoering van de startgroepen loopt conform planning, het aantal deelnemers heeft zich gestabiliseerd. Gewerkt wordt nu aan het in beeld krijgen van de effecten. De kwantitatieve gegevens moeten uiteindelijk antwoord geven op de vraag over de aantallen en doorstroomcijfers. De doorlopende leerlijn als onderdeel van de kraamkamer krijgt verdere verdieping. Met spel coaches wordt gekeken om met spelend leren een inhoudelijke verdiepingsslag te maken.

Vooruitlopend op nationale regelgeving ten aanzien van de ten dele gratis kinderopvang in 2025 is gestart met een pilot gratis opvang op drie locaties gestart (maart/april). Dit is een pilot gericht op een andere wijze van financiering en kansengelijkheid. De pilot heeft gezien de kosten een beperkte omvang, de wens voor een bredere pilot bestaat. Meer kinderen geven meer gegevens. De pilot gratis opvang en startgroepen sluit qua looptijd niet aan bij het nieuwe systeem van 95% gratis kinderopvang. Bekeken wordt of het mogelijk is die periode te overbruggen, zodat uitval en/of kapitaalvernietiging kan worden voorkomen. Onderdeel van dit project is tevens de Grensloze school. Er is een kennismakingsdag geweest voor de geïnteresseerden vanuit beide kanten van de grens. Hieruit zijn twee pilots ontstaan. Deze scholen zijn bezig de samenwerking vorm te geven. Er wordt een grensoverschrijdend bestuurlijk netwerk gevormd. Het blijkt lastig om contact te krijgen met de Vlaamse gemeentelijk en provinciale schoolbesturen. De ervaringen met de samenwerking zullen worden opgenomen in de rapportage die als blauwdruk kan dienen voor nieuwe initiatieven.

Zorghuis van de toekomst

Doelstelling van het project is om nieuwe technologische ontwikkelingen op het gebied van zorg en Welzijn te tonen, maar ook het in gebruik nemen daarvan, gekoppeld aan een hybride leeromgeving.

Leerhuis, voor zowel medewerkers als zorgorganisaties, studenten als ook loopbaanoriëntatie- en begeleiding (LOB) in het voortgezet onderwijs.

Hoewel ervaren is dat het druk was in de zorgsector en ook het onderwijsveld niet aan de COVID-maatregelen ontkwam is het toch gelukt een aantal stappen te zetten. Na het vaststellen van de visie is er begonnen met de ontwikkeling van het conceptprogramma doorlopende leerlijn en leven lang ontwikkelen en de daarbij behorende business case. Door middel van werksessies is hier input voor geleverd. De eerste workshop voor het opstellen van het programma van eisen met een externe partij heeft inmiddels plaatsgevonden. In mei vindt hier een tweede sessie voor plaats. De komende periode vinden ook inhoudelijke werksessies met de onderwijspartners plaats. Hieruit moet een eerste conceptprogramma komen. In verband met corona maatregelen hebben vooral online werksessies plaatsgevonden. De ervaring is inmiddels dat de inhoudelijke input voor zowel het onderwijsprogramma als de business case nog niet toereikend genoeg is om de kwalitatief gewenste producten op te leveren. Hier zullen de komende periode extra sessies voor ingepland worden.

De verbinding met andere projecten die in de eerste periode zijn ontstaan zijn verder gezet. Daarnaast zijn er eerste verbindingen gemaakt met (zorg)technologiebedrijven en heeft het Zorghuis van de Toekomst zich gepresenteerd in de kenniskring E-Health waar meerdere Zeeuwse zorgtechniek initiatieven kennis met elkaar uitwisselen. Toch loopt de verbinding met technologische bedrijven en projecten achter op schema. Door de corona-maatregelen is het een uitdaging geweest projecten en bedrijven te spreken en te bezoeken. Hierop zal de komende periode extra ingezet worden.

Na het ontwikkelen van het strategisch communicatieplan is er begonnen met het ontwikkelen van de website voor het Zorghuis. Deze zal naar verwachting in juni online komen. Naast de website is er begonnen met communicatie op de sociale mediakanalen van de partners. De komende periode zal er ook een eerste nieuwsbrief uitgebracht worden.

Masteropleiding Vitaliteit

Draait om het opzetten van een nieuwe masteropleiding met living labs in Zeeuws-Vlaanderen. De Masteropleiding 'Vitale Regio' zoals de vermoedelijke naam gaat worden is verder in de steigers gezet. De kennisdomeinen en vaardigheden zijn in beeld gebracht en de competenties zijn uitgewerkt. Momenteel worden alle leer uitkomsten geclusterd zodat er ook een opzet ontstaat van het curriculum. De verkenning werkveld heeft plaatsgevonden ten behoeve van de procedure MacroDoelmatigheidsToets.

De opdrachtverlening voor de livinglabs loopt. Vanaf mei wordt het netwerk in beeld gebracht gericht op Zeeuws-Vlaanderen (Terneuzen + Oostburg). Voor de ontwikkeling van living labs wordt externe kennis en expertise ingehuurd. De opleiding krijgt hiermee steeds verder vorm. Als alles goed blijft lopen kan deze master starten met de aanvang van het schooljaar 2023/24.

Expat Center Zeeland

Het Expat Center Zeeland is sinds het vierde kwartaal van 2019 succesvol actief in Terneuzen. Gelet op de voortdurende groei van het aantal internationale werknemers in Zeeland, is een afgestemde informatievoorziening nodig in heel Zeeland. Zoals in de opzet van het project aangegeven is alles er op gericht internationale werknemers zo eenvoudig mogelijk aan de slag te laten gaan en zich te kunnen vestigen in de provincie. Het onderzoek naar de doorontwikkeling naar Zeeuwse schaal, is gedaan door BOOM strategie. Uit de inventarisatie blijkt dat de Zeeuwse gemeenten meerwaarde zien in een center dat ook boven de Westerschelde actief.

Daarop is het businessplan opgesteld en gepresenteerd. In overleg met gemeenten, via het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO) wordt dit verder vormgegeven. De opbouw van het Expat Center Zeeland zal met twee locaties gebeuren, onder de governance van de Arbeidsmarktregio Zeeland.

Ten aanzien van de financiering wordt gekeken om dit ook Zeeland breed te dragen, hiervoor lopen gesprekken met de gemeenten.

Bekeken wordt eveneens om de dienstverlening IND in Zeeland als servicepunt te koppelen aan het Expat Center. Hiervoor is ook van belang dat alle gemeenten bijdragen. Ten behoeve daarvan zijn ambassadeurs benoemd, die lobbyen voor een Zeeuwse vestiging van de IND.

Een arbeidsmarkt voor iedereen

Duidelijk is dat dit project de juiste snaar heeft geraakt. Het gaat dit project zeer voor de wind. Het project ziet het op naar de arbeidsmarkt begeleiden van mensen met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt. In de afgelopen periode zijn er 20 kwetsbare werkzoekenden begeleid in het werkfit worden. Cumulatief over de gehele projectperiode zijn dit er 80. Er zijn 118 werkfitte werkzoekenden begeleid met het vinden van een baan. Cumulatief over de gehele projectperiode zijn dit er 287. Het aantal werkzoekenden dat is uitgestroomd in een (leerwerk)baan staat op 118. Cumulatief over de gehele projectperiode zijn dit er 287.

De verwachting is dat de komende periode meer kandidaten uitstromen naar werk. Ook verwachten we meer duidelijkheid te krijgen over de toekomst van het Zeeuws team Jobhunters en Jobcoaches.

Met dit succes wordt het bestand direct bemiddelbare kandidaten snel kleiner en zijn in toenemende mate kandidaten niet direct bemiddelbaar naar regulier werk; mensen hebben een grotere afstand tot de arbeidsmarkt dan was voorzien. De ervaring is dat het begeleiden van kandidaten met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt meer tijd vergt en dat er andere tools nodig zijn voordat iemand geplaatst kan worden.

Daarnaast blijkt in toenemende gevallen, de mate van mobiliteit een struikelblok. Doordat het openbaar vervoer in Zeeland beperkt is, is het lastig om de juiste mensen op de juiste tijd op de juiste plek te krijgen.

Talenten aan de slag in Zeeland

Het project Talenten aan de slag is nog niet van start, omdat de eerdere initiatiefnemer van dit project zich heeft teruggetrokken. Op dit moment lopen er gesprekken over dit project met een nieuwe initiatiefnemer. Vanuit het programmabureau voor de Regio Deal is contact gelegd met een andere partij. De bedoeling is dat dit project op korte termijn tot uitvoering komt.

Max Mobiel

In de afgelopen voortgangsrapportage is al aangegeven dat het project Max Mobiel is gestopt. Uit een onderzoek door Max Mobiel kwam naar voren dat er onvoldoende vraag was naar grensoverschrijdend vervoer van werknemers binnen de kanaalzone Gent-Terneuzen. Inmiddels is door de Economic Board, na een Zeeuwsbrede uitvraag, een vervangend project gekozen: taal- en inburgering. In de volgende rapportage is dit project opgestart en wordt verslag gedaan van de voortgang ervan.

100

EURO

200

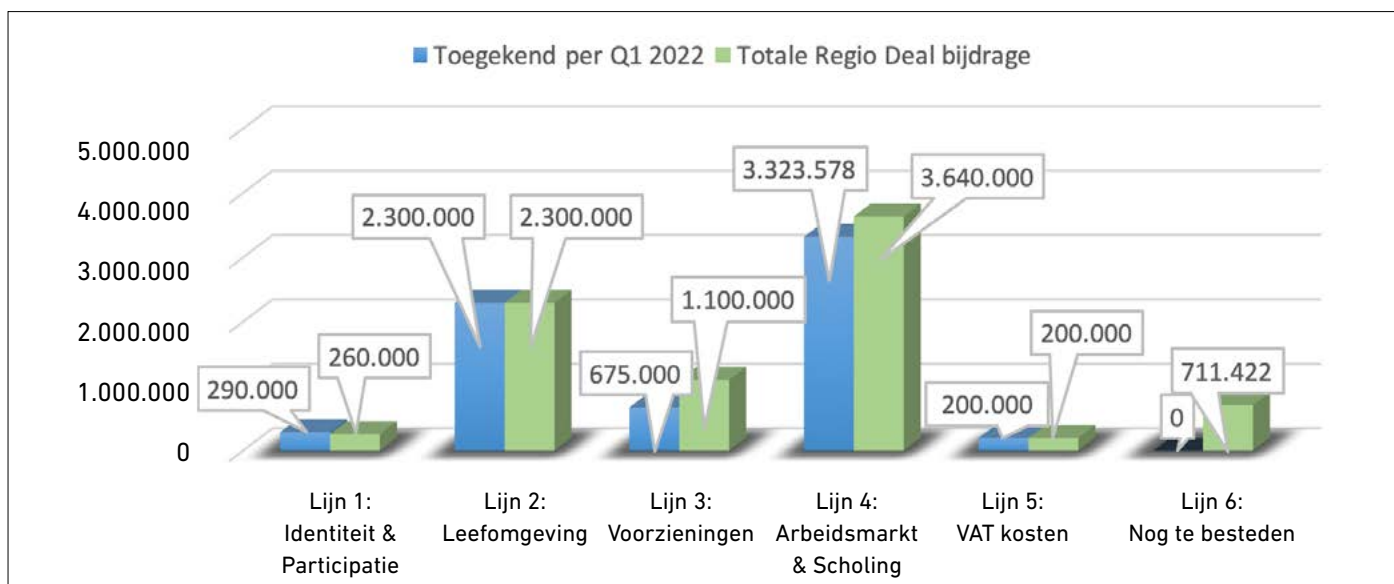
EURO

EURO

Financiën

In dit hoofdstuk wordt de huidige stand van zaken van de financiën van de Regio Deal weergegeven. Eerst wordt gekeken naar de bestedingen. Daarna wordt gekeken of de geplande cofinanciering overeenkomt met de rijksbijdrage. Tot slot worden de totale bestedingen gedurende de looptijd van de Regio Deal geëvalueerd.

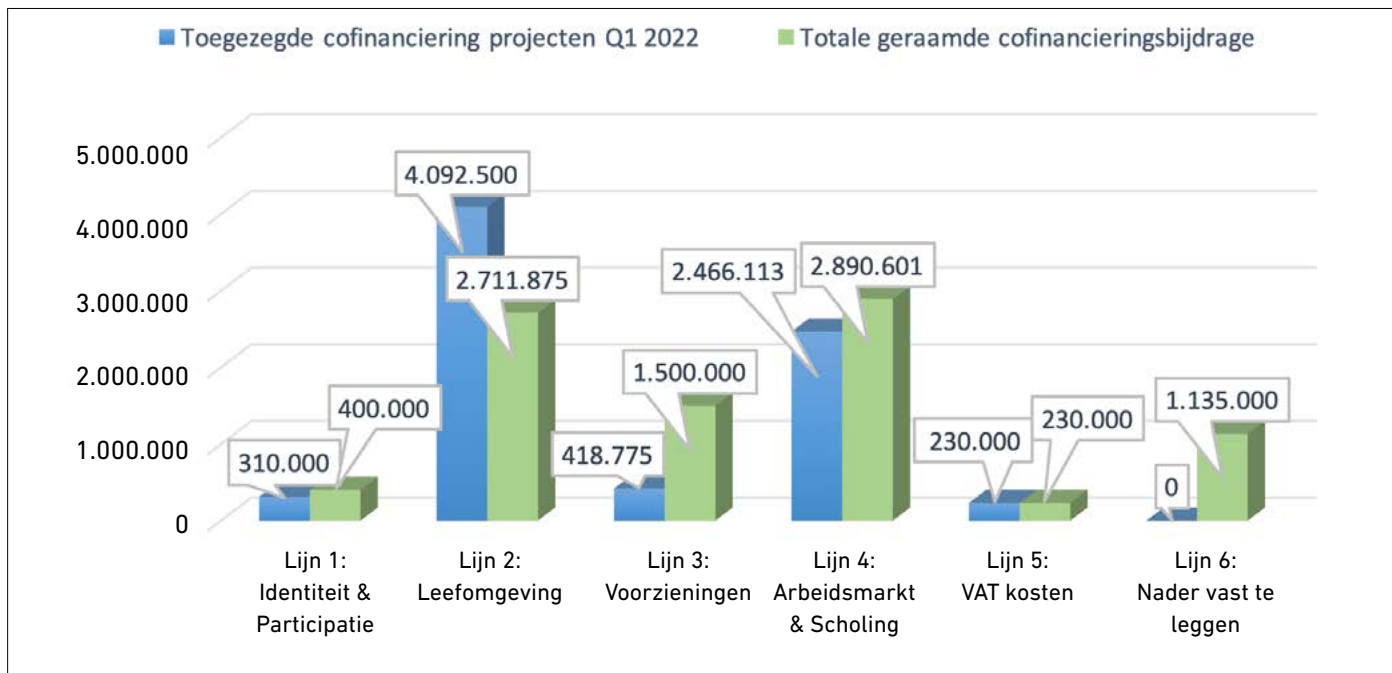
Het Rijk en de regio investeren met het Regio Deal programma 'Zeeuwen zelf aan zet' in de periode van 2020 tot en met 2023 circa € 20,0 miljoen. Ondanks tegenslagen in verband met corona, is deze bijdrage ongewijzigd.

Tabel 1: Bestedingen Regio Deal

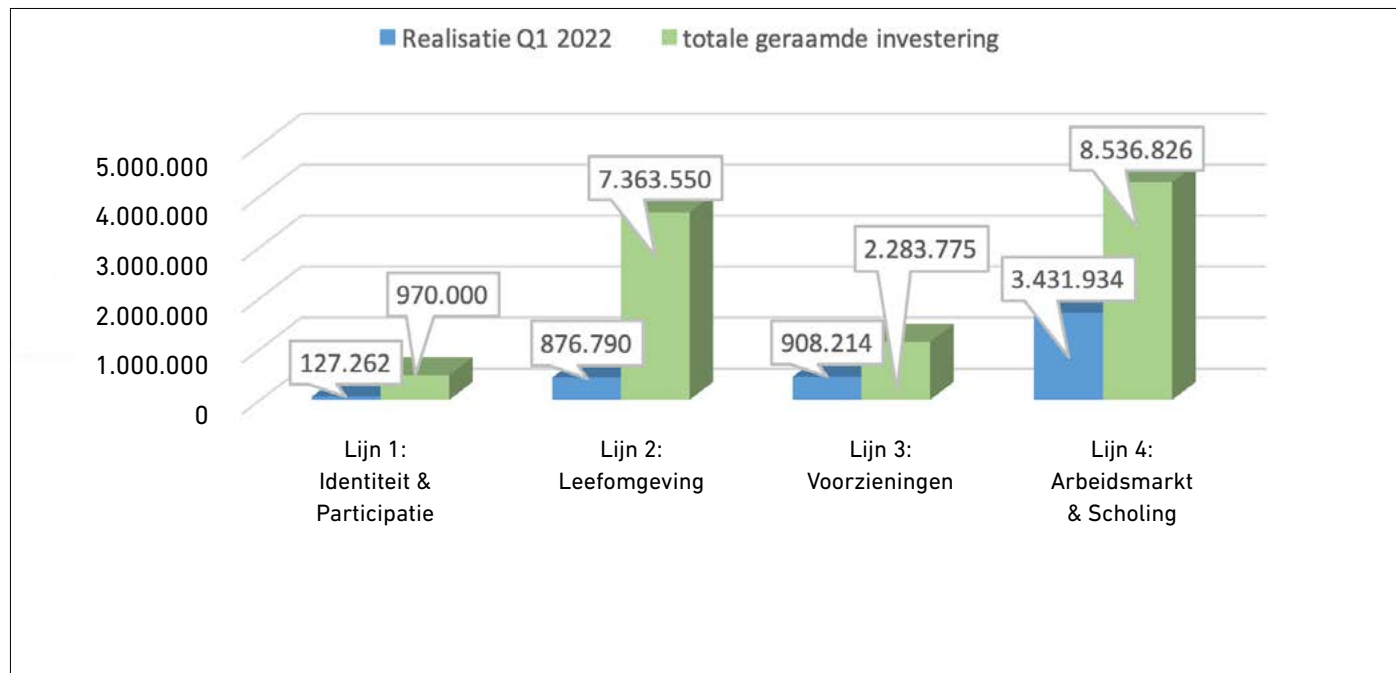
Van de Regio Deal bijdrage van € 7,5 miljoen is het grootste gedeelte belegd in lopen projecten. Er resteert een bedrag van circa zeven ton. Hiervan is een gedeelte gereserveerd voor het project 'Vitaal West Zeeuws-Vlaanderen' uit lijn drie. Daarnaast is er besluitvorming in voorbereiding voor twee projecten in lijn vier: 'Arbeidsmarkt scholing sterk verbonden', twee nieuwe projecten.

Bij totstandkoming van de Deal was er een bijdrage vanuit de regio gepland van € 7,7 miljoen. In de tot nu toe verstrekt subsidies is nu een cofinancieringsbijdrage afgesproken van € 7,5 miljoen. Daarmee wordt aan de afspraken met het Rijk voldaan. Met de nog geplande subsidieverlening is nog een bijdrage afgesproken van € 1,1 miljoen cofinanciering.

Tabel 2: Cofinanciering

In tabel 3, wordt gekeken naar de realisatie tot op dit moment. Dit gaat om de besteding van de Regio Deal, de cofinanciering, overige bijdragen van derden en de eigen inzet van de projecten. Er wordt geconstateerd dat halverwege de looptijd van de Deal een kwart van de geplande uitgaven is gerealiseerd. Een groot aantal investeringen moet nog worden gerealiseerd. Een oorzaak hiervan is dat participatie tijd kost. Alvorens wordt overgegaan op de daadwerkelijk investering, ligt er een traject van brede afstemming. Deze voorbereiding kost tijd. Na deze afstemming kan versneld worden geïnvesteerd. De verwachting is dat deze investeringen grotendeels zullen plaatsvinden in 2023.

Tabel 3: Totale investering in de regio, geraamd en gerealiseerd

De Regio Deal in het vervolg

In deze rapportage zijn de resultaten van de Regio Deal Zeeuws-Vlaanderen van september 2021 tot en met april 2022 weergegeven. De conclusie is dat er al mooie resultaten zichtbaar worden op het gebied van participatie, dat participatie tijd kost, participatie in fysieke bijeenkomsten een beter effect heeft en dat daardoor meer tijd benodigd is. Een verlenging van de Regio Deal is daarom nodig om de beoogde resultaten met de Deal te bereiken.

Door een verlenging kan worden gefocust op de uitvoering van de projecten. Daarnaast kan het programmabureau nadrukkelijk aan de slag met participatie in de regio. In oktober maakt het programmabureau opnieuw de voortgang van het programma op. Deze verschijnt weer in de vorm van een brief. De verwachting voor deze voortgangsrapportage is dat er meer zichtbaar wordt rondom de kruisbestuiving binnen de projecten.

Verwachte resultaten per project

Alle projecten zijn bevraagd op de te verwachte successen. Een selectie van deze te verwachten resultaten:

- Gemeente Veere besluit over de wijze waarop sociale ondernemingen in de toekomst duurzaam faciliteren;
- Inventarisatie van mogelijke living labs voor de master vitaliteit;
- Definitieve uitrol van het Expat Center Zeeuws-breed;
- Via projecten van het Preventienetwerk zet de Gemeente Terneuzen organisaties en inwoners aan het werk;
- Gemeente Kapelle realiseert getijdenbakken in de Oosterschelde en start met de overlegtafel voor interactieve belevingsroute Oosterschelde;
- Samen Recht Vinden vergroot en verbeterd haar werkzaamheden;
- De definitieve ontwerpen van dijkovergangen in Zeedorp, Walsoorden en Emmadorp worden opgesteld;
- Een zomernetwerkbijeenkomst wordt georganiseerd in het kader van de opzet van een participatieplatform;
- Vanuit vernieuwing landbouw wordt een event georganiseerd et streekproducten om de naamsbekendheid te vergroten.

Bovenstaand betreft een selectie van de verwachte resultaten per 1 oktober 2022. De komende voortgangsrapportage zal inzicht bieden in de daadwerkelijk gerealiseerde onderdelen uit de Regio Deal Zeeuws-Vlaanderen 'Zeeuwen zelf aan zet'.

COLOFON

Uitgave

Economic Board Zeeland

Fotografie en illustraties

Beeldbank.zeeland.nl

Opmaak

Provincie Zeeland

Juli 2022

